مجله مطالعات حقوقی پانتا

شماره ۳۵ ، دوره اول ، سال چهارم ، زمستان ۱۳۹۸ صص ۱-۱۳

تاثیر بحران‌های اجتماعی بر امنیت ملی (مطالعه موردی : امنیت ملی شهروندان شهرکرمان در سال ۹۸)

جواد معین الدینی[۱]، مهدی توکلی اله آبادی[۲]

چکیده

هدف این پژوهش، که بررسی تاثیر بحران‌های اجتماعی بر امنیت ملی می‌باشد، روش تحقیق توصیفی و تحلیلی از نوع رابطه‌ای با هدف‌کاربردی می‌باشد. جمع‌آوری داده‌ها از دو طریق انجام شده است: روش‌کتابخانه‌ای و روش پیمایشی و اسنادی که برای دریافت اطلاعات کمی پژوهش از طریق پرسشنامه انجام شده است. در همین ارتباط جامعه آماری این تحقیق شهروندان و متخصصان ساکن در کشور ایران است که برای بررسی تاثیر بحران‌های اجتماعی بر امنیت ملی با استفاده ازتکنیک دلفی ۱۰۰شهروند و متخصص ایرانی‌به عنوان جامعه نمونه تحقیق انتخاب شدند که روایی آن بصورت صوری و پایایی آن با آلفای کرونباخ ۰/۸۵۱ به تایید رسیده است. در آخر برای بررسی و تاثیر بحران‌های اجتماعی برامنیت ملی با توجه به شاخص‌های در نظرگرفته شده با بهره‌گیری از نرم افزارهای(SPSS) و آزمون‌های آماری(کلموگروف- اسمیرونوف«KS)، تی تک نمونه‌ای(One Sample T- test)، تحلیل واریانس یک طرفه و رگرسیون چندگانه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته‌اند. نتایج حاصله حکایت از آن دارد که بین ابعاد و تمامی مولفه‌های بحران‌های اجتماعی و تاثیر آن در امنیت ملی رابطه معنادار و مطلوبی می‌باشد و یعنی نتیجه آزمون نرمال می‌باشد. و همچنین در تمامی آزمون‌های به کاربرده شده در این پژوهش یعنی آزمون تی تک نمونه ای، تحلیل واریانس و رگرسیون گام به گام رابطه معنادار و مطلوبی، بابت تاثیر مولفه‌های بحران‌های اجتماعی در امنیت ملی وجوددارد یعنی رابطه مطلوب است.

کلید واژگان: بحران‌های اجتماعی،ساختارها، امنیت ملی،امنیت، ایران

[۱]دانشیار علوم سیاسی دانشگاه آزاد کرمان ،ایران نویسنده مسئول javadmoinaddini@jmail.com

[۲]دانش آموخته کارشناسی ارشد جامعه شناسی دانشگاه آزاد کرمان،ایران mtavakoli7656@yahoo.com

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

مقدمه

اصطلاح بحران که از یک واژه طبی یونانی گرفته شده، به شرایط، اوضاع و یا دوران خطرناک و فاقد اطمینانی اطلاق می‌شود که با آن تعادل ناپدید می‌شود و از ظهور اجتناب ناپذیر شرایط و اوضاعی جدید خبرمی‌دهد. بحران اجتماعی عبارت است از به مخاطره افتادن و به هم خوردن تبادل عمومی و زندگی اجتماعی، بر اثر اختلالات یا مقتضیات پدید آمده در جزء یا اجزایی از جامعه، که یا بر اثر عدم سازگاری سازمان‌های اجتماعی با یکدیگر و یا به خاطر ناتوانی مؤسّسات اجتماعی در تحقّق اهداف ساخت‌ها و نهادهای اجتماعی به وجود می‌آید. بحران اجتماعی سطوحی دارد و شامل آشفتگی اجتماعی، بی‌سازمانی اجتماعی و انقلاب اجتماعی می‌شود. تغییر در ساختارها باعث گسسته شدن رفتار و روابط متقابل می‌گردد و در نتیجه فرایندجامعه‌پذیری مختل و غیرمؤثّر شده در نتیجه بحران اجتماعی ظاهر می‌شود. همچنین در صورتی که سازگاری سازمان‌های جامعه کاهش یابد جامعه دستخوش بحران و آشفتگی اجتماعی می‌شود. ولی اگر سازگاری سازمان‌های جامعه به شدّت رو به زوال رود، در این صورت نظم اجتماعی جای خود را به بی‌نظمی می‌دهد و بی‌سازمانی رخ می‌دهد. اگر بحران در سطح مؤسّسات به انهدام ساختار نهادها منجر شود، انقلاب‌های اجتماعی اجتناب‌ناپذیر خواهد بود(ربیعی، ۱۳۸۳: ٤٥). بحران، گسست میان ساختار نسلی است زیرا نسل جدید تقاضای فراوانی دارد که امکان برآورده شدن آنها بسیار محدود است. دومین بحران رسیدگی نکردن به موقعیت واقعی زنان در جامعه است. سومین بحران نیز تنش میان سنت و مدرنیته است که ریشه آن به تاریخ صد سال گذشته ایران برمی‌گردد. هر دو جناح فکری سنتی و مدرن می‌خواهند همدیگر را مغلوب کنند و این جنگ و ستیز باعث شده است که توده مردم تکلیفشان با مدرنیته و سنت معلوم نباشد. یکی از مؤلفه های اثرگذار بر امنیت ملی، بحران‌های اجتماعی است. مفهوم امنیت ملی دارای وجوه چندگانه می‌باشد. به همین خاطر تعاریف گوناگونی از آن داده شده است. مقوله کلی امنیت را می‌توان به احساس آزادی و رهایی از ترس یا "احساس ایمنی" که ناظر بر امنیت مادی و روانی است اطلاق کرد که در آن صورت موجب استقلال رأی یک ملت و دولت گشته و توانایی مقابله با دخالت بیگانگان و نیروهای خارجی را در امور داخلی خواهد داشت (رابرت، ۱۳۸٤: ۱۲). رابرت ماندل می‌گوید: امنیت ملی شامل تعقیب روانی و مادی ایمنی است و اصولاً جزء مسئولیت‌های حکومت‌های ملی است، تا از تهدیدات مستقیم ناشی از خارج، نسبت به بقای رژیم‌ها، نظام شهروندی و شیوه زندگی شهروندان خود ممانعت به عمل آورند(رابرت، ۱۳۸٤: ۱۲). والتر لیپمن در مورد امنیت ملی چنین گفته است: یک ملت زمانی امن است که در صورت اجتناب از جنگ، در معرض قربانی کردن ارزش‌های خود نباشد و در صورت ورود به جنگ بتواند با پیروزی در جنگ، ارزش‌های خود را پاس بدارد (نصیری، ۱۳۸٤: ۲٤). امنیت ملی در دو گفتمان سلبی و ایجابی بیان شده است. امنیت ملی در گفتمان سلبی به پاسداری از سرزمین، حاکمیت و مردم در مقابل خطرات و تهدیدات دشمنان کشور معطوف است و گفتمان ایجابی ضمن حفظ منافع ملی به دنبال کسب فرصت‌ها برای توسعه و پیشرفت می‌باشد(نویدنیا، ۱۳۸۸: ٤٥). کشور ایران نیز از حدود دو قرن گذشته به دلایل متعددی در برهه‌های زمانی مختلف دچارانواع بحران‌های اجتماعی شده است. نظر به اهمیت موضوع، محقق در پژوهش حاضر سعی دارد ضمن پرداختن به علل بروز بحرانهای اجتماعی در ایران، تأثیر آن را بر امنیت ملی کشور بررسی کند، یعنی هدف اصلی این پژوهش، بررسی بحران‌های اجتماعی و تاثیر آن بر امنیت ملی می‌باشد.

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

مبانی نظری

بحران‌های اجتماعی دگرگونی‌های ناگهانی هستند که بر اثر آنها نظم و هماهنگی و عملکرد بهنجار زیست‌جمعی مختل می‌شود. این بحران‌ها ناشی‌از انتقالی اجتناب ناپذیر ازیک دوره به دوره دیگر، یا از شرایطی به سوی شرایطی جدید می‌باشد. به همین لحاظ در برخی از گزارش‌های دانش سیاسی و جامعه شناسی‌از آن بعنوان دوران گذار یاد می‌شود. واقعیت تاریخی و اجتماعی گویای آنست که در جوامع در حال توسعه، ناسازگاری وضعیت موجود بانیازهای درحال تغییر سبب بی‌نظمی اجتماعی و بحران هایی می‌شود که ممکن است سرعت پیشرفت و توسعه جامعه را کاهش بخشد و یا اینکه در مقاطع تاریخی و اجتماعی را با بن بست مواجه سازد. افغانستان به مثابه کشوری که شاید هنوز در آغازین مراحل اولیه یک کشور در حال توسعه محسوب گردد(محسنیان، ۱۳۸۸: ۸٦).

نیاز به امنیت و رفتار امنیت جویانه، قدیمی‌ترین نیاز آدمی و انگیزه کنش او از حیاتی‌ترین اهداف اجتماعی انسانی در اشکال مختلف خانوادگی، قبیله ای، امپراتوری، حکومت و نظام جهانی بوده است. اما به رغم این نیازمندی عینی کهن و ریشه دار، کاوش نظری و واکاوی ابعاد مختلف آن قدمت چندانی ندارد و از نیمه دوم سده ی بیستم مورد توجه قرار گرفته است (رنجبر، ۱۳۸۵: ۹۸-۷۳). امنیت دارای معانی گسترده، مبهم و پیچیده ای است و دارای ابعاد و وجوه گوناگون می باشد (ویسی، ۱۳۹۵: ۲۳). که مهمترین آنها امنیت فردی،امنیت غذایی، امنیت اجتماعی، امنیت اقتصادی، امنیت سایبری، امنیت فرهنگی، امنیت اکولوژیکی، امنیت داخلی، امنیت ملی و امنیت بین المللی است. از میان ادبیات و پژوهش‌های منتشر شده درباره امنیت، بیشترین مباحث درباره "امنیت ملی " است که ریشه اصلی آن به دوره جنگ سرد بر می‌گردد. در ا ین دوره ، منظور از امنیت، امنیت ملی و منظور از امنیت ملی، امنیت نظامی و سخت بود که بر پایداری حکومت و کشور و عوامل تهدیدکننده و ناامن کننده بقای کشور و حکومت تأکید داشت. اما پس از جنگ سرد، ابعاد اجتماعی و فردی امنیت گسترش زیادی یافت و بر امنیت نرم و غیر نظامی تأکید شد که از آن به عنوان «امنیت اجتماعی» یاد می شود(Behera, 2013: 251). اولسن‌وهمکاران معتقد هستند که امنیت اجتماعی حد واصل امنیت ملی، توسعه‌ی پایدار، امنیت انسانی و مدیریت بحران است. ربیعی تأکید دارد که امنیت اجتماعی مبنای قضاوت در مورد میزان وجود امنیت به مفهوم کلی در جامعه بوده و توانایی دولتها با آن سنجیده می‌شود. به نظر می‌رسد که زیربنای امنیت ملی و پایداری جامعه، امنیت اجتماعی است. امنیت ملّی بدون امنیت اجتماعی میسر نیست و امنیت اجتماعی مقدم بر امنیت ملی بوده و مهمترین بعد امنیت در مقیاس فرو ملّی می باشد(Olsen, 2007: 69-79). در این زمینه تحقیقات زیادی در داخل و خارج کشور در این رابطه انجام شده که به تعدادی از آنها در ذیل اشاره میکنیم:

کلایو(۲۰۱۱) در مقاله‌ای تحت عنوان آمادگی در برابر حوادث هسته ای؛ برنامه‌ریزی در سطح محلی که در این مقاله به اراده یک ریکرد یکپارچه در سطح شهرداری‌ها برای برنامه‌ریزی و آمادگی اظطراری در مقابل حوادث هسته‌ای را فراهم می‌کند و در جهت توسعه برنامه به ارائه توصیه‌های گام گام با توجه به مثال هایی مربوطه از تجربه بالتیمور می‌پردازد. نتایج تحقیق او چارچوبی را برای دولت‌های محلی برای توسعه طرح‌های خود در جهت پاسخ به حوادث اتمی در جوامع خود ارائه می‌دهد.

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

شعبانی، زهرا. (۱۳۸۸). بررسی تطبیقی سرمایه اجتماعی مطالعه موردی میان زنان و مردان شهر تهران. دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات تهران. پژوهش از نوع توصیفی- تحلیلی و به اندازه گیری میزان سرمایه اجتماعی البته با کمک مولفه‌های مهم و اساسی این مفهوم، نظیر اعتماد اجتماعی، مشارکت اجتماعی، انسجام اجتماعی بپردازد. هدف اصلی پژوهش شناخت میزان سرمایه اجتماعی در بین دوگروه زن و مرد شهر تهران بوده است. روش پژوهش از نوع پیمایشی و تکنیک گردآوری اطلاعات پرسشنامه بوده است. نتایج نشان داد که میان دوگروه زنان و مردان به لحاظ‌میزان مشارکت اجتماعی تفاوت وجود دارد و زنان دارای مشارکت اجتماعی بیشتری نسبت به مردان هستند.

عبدالله خانی(۱۳۸٦) در مقاله خود با عنوان « تبیین مسأله و ندالیسم و راهبردهای مقابله با آن » به بررسی عوامل مختل کننده نظم و امنیت شهرها از طریق ویرانگری، تروریسم،حملات مسلحانه و غیره پرداخته است. نتایج تحقیق وی نشان می‌دهد که مراقبت از شریان‌های و تاسیسات حیاتی به هنگام ناامنی‌در شهرها دارای اهمیت بسیارزیادی است.

روش تحقیق

با توجه به هدف اصلی پژوهش، روش تحقیق عمدتا توصیفی و تحلیلی و با هدف کاربردی می‌باشد. در این پژوهش برای ارزیابی و بررسی تاثیر بحران‌های اجتماعی در امنیت ملی از ابعاد و شاخص‌ها و متغیرهای (جنگ، مهاجرت، قانون‌گریزی، ترافیک، فردگرایی و بی‌تفاوتی مدنی، جرایم سازمان یافته، سرقت مسلحانه، فحشاء، طلاق) استفاده شده است. جمع‌آوری داده‌ها از دو طریق انجام شده : ۱- روش‌کتابخانه‌ای(مقالات، مجلات، کتاب ها، گزارش‌ها و ....) داده‌های اطلاعات موردنیازدر زمینه بحران‌های اجتماعی شناسایی و به آنها پرداخته شد. ۲- از روش پیمایشی برای دریافت اطلاعات کمی پژوهش از طریق پرسشنامه براساس شاخص‌های استخراج شده (جنگ، مهاجرت، قانون‌گریزی، ترافیک، فردگرایی و بی‌تفاوتی مدنی، جرایم سازمان یافته، سرقت مسلحانه، فحشاء، طلاق) استفاده شده است. در تحقیق حاضر برای محاسبه حجم نمونه از تکنیک دلفی استفاده شد و حجم نمونه به طور تصادفی در منطقه مورد مطالعه، ۱۰۰نفر از شهروندان متخصصان انتخاب شده‌اند. همچنین در این پژوهش روش تجزیه و تحلیل اطلاعات بر اساس روش‌های آمار توصیفی و استنباطی می‌باشد. برای این امر از نرم افزار آماری SPSS استفاده شده است. جهت تحلیل داده‌ها از آزمون‌های آماری، آزمون کلموگروف اسمیرنوف و آزمون تی‌تک‌نمونه‌ای و رگرسیون گام به گام بهره گرفته شده است.

یافته‌های تحقیق

تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(جنگ) در امنیت ملی

نتایج مطابق جدول ۱ حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، تفاوت معناداری در تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(جنگ) در امنیت ملی وجوددارد. یعنی بحران اجتماعی در شاخص جنگ تاثیر ناطلوب و ناخوشایندی در امنیت ملی دارد.

جدول(۱): تحلیل شاخص بحران‌های اجتماعی(جنگ) در امنیت ملی

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

Sig.	F	Mean Square	Do	Sum of Squares	شاخص جنگ
.۰۰۰	۲۰/۷۳۹	۸/٤۱۱	۳	۲٥/۲۳٤	Between Groups
		/٤۰٦	۳٦۹	۱٤۹/٦٥۸	Within Groups
			۱۰۰	۱۷٤/۸۹۳	Total

تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(مهاجرت) در امنیت ملی

نتایج مطابق جدول (۲)حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، تفاوت معناداری در تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(مهاجرت) در امنیت ملی وجود دارد. یعنی تاثیر بحران اجتماعی در شاخص مهاجرت تاثیر ناطلوب و ناخوشایندی در امنیت ملی دارد.

جدول(۲): تحلیل شاخص بحران‌های اجتماعی(مهاجرت) در امنیت ملی

Sig.	F	Mean Square	Do	Sum of Squares	شاخص مهاجرت
.۰۰۰	۳۰/۷۳۹	۱۲/٤۲۳	۳	۲٤/۲٤٤	Between Groups
		/٤۰٦	۳٤۹	۱٤۹/٦۷٥	Within Groups
			۱۰۰	٤٥/۸۹۳	Total

تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(قانون گریزی) در امنیت ملی

نتایج مطابق جدول (۳) حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، تفاوت معناداری در تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(قانون گریزی) در امنیت ملی وجود دارد. یعنی تاثیر بحران اجتماعی در شاخص قانون گریزی تاثیر ناطلوب و ناخوشایندی در امنیت ملی دارد.

جدول(۳): تحلیل شاخص بحران‌های اجتماعی(قانون گریزی) در امنیت ملی

Sig.	F	Mean Square	Do	Sum of Squares	قانون گریزی
.۰۰۰	٤۲/۷۲۳	۳٤/٤۲۳	۳	٥٦/۲٤٤	Between Groups

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

		/٤٤٦	٧٨٩	١٧٩/٩٨٥	Within Groups
			١٠٠	٤٤/٨٩٣	Total

تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(ترافیک) در امنیت ملی

نتایج مطابق جدول (٤) حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، تفاوت معناداری در تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(ترافیک) در امنیت ملی وجود دارد. یعنی تاثیر بحران اجتماعی در شاخص ترافیک تاثیر ناطلوب و ناخوشایندی در امنیت ملی دارد.

جدول(٤): تحلیل شاخص بحران‌های اجتماعی(ترافیک) در امنیت ملی

Sig.	F	Mean Square	Do	Sum of Squares	شاخص ترافیک
.٠٠٠	٦٠/٧٣٩	١٩/٠٩٨	٣	٢٤/٢٤٤	Between Groups
		/٤٣٤	٣٤٩	٣٤/٤٥٦	Within Groups
			١٠٠	٦٦٥/٨٣٣	Total

تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(فردگرایی و بی تفاوتی مدنی) در امنیت ملی

نتایج مطابق جدول ٥ حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، تفاوت معناداری در تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(فردگرایی و بی تفاوتی مدنی) در امنیت ملی وجود دارد. یعنی تاثیر بحران اجتماعی در شاخص فردگرایی و بی تفاوتی مدنی تاثیر ناطلوب و ناخوشایندی در امنیت ملی دارد.

جدول٥: تحلیل شاخص بحران‌های اجتماعی(فردگرایی و بی تفاوتی مدنی) در امنیت ملی

Sig.	F	Mean Square	Do	Sum of Squares	فردگرایی و بی تفاوتی مدنی
.٠٠٠	٥٦/٧٣٩	٦٥/٤٢٣	٣	٢٤/٢٤٤	Between Groups
		/٦٨٧	٨٩٣	٤٥٦/٦٣٤	Within Groups
			١٠٠	٨٧٥/٨٩	Total

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(جرایم سازمان یافته) در امنیت ملی

نتایج مطابق جدول ٦حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، تفاوت معناداری در تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(جرایم سازمان یافته) در امنیت ملی وجود دارد. یعنی تاثیر بحران اجتماعی در شاخص جرایم سازمان یافته تاثیر ناطلوب و ناخوشایندی در امنیت ملی دارد.

جدول٦: تحلیل شاخص بحران‌های اجتماعی(جرایم سازمان یافته) در امنیت ملی

شاخص جرایم سازمان یافته سازمان یافته	Sum of Squares	Do	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	٥٦٧/٢٤٤	٣	٢٢/١٢٨	٤٣/٠٠٠	.٠٠٠
Within Groups	٩٨٦/٠٩٥	٣٤٤	/٤١٢		
Total	٨٩٠/٨٠٣	١٠٠			

تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(سرقت مسلحانه) در امنیت ملی

نتایج مطابق جدول ٧حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، تفاوت معناداری در تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(سرقت مسلحانه) در امنیت ملی وجود دارد.

جدول٧: تحلیل شاخص بحران‌های اجتماعی(سرقت مسلحانه) در امنیت ملی

شاخص سرقت مسلحانه	Sum of Squares	Do	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	٨٤/٢٦٧	٣	٣٤/٧٦٣	٧٠/٧٣٩	.٠٠٠
Within Groups	٣٤٩/١٥١	٣٥٩	/٥٨٧		
Total	٢٥/٨٤٥	١٠٠			

تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(فحشاء) در امنیت ملی

نتایج مطابق جدول٨حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، تفاوت معناداری در تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(فحشاء) در امنیت ملی وجود دارد.

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

جدول۸: تحلیل شاخص بحران‌های اجتماعی(فحشاء) در امنیت ملی

شاخص فحشاء	Sum of Squares	Do	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	۲۳/٤٥٦	۳	٦٥/٥٢٤	٤۳/۷۳۹	.۰۰۰
Within Groups	۱٤۳/۱۱	۳٤٤	/۹۸٤		
Total	۲۳/٥٦۷	۱۰۰			

تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(طلاق) در امنیت ملی

نتایج مطابق جدول ۹ حاصل از آزمون تحلیل واریانس یک طرفه، تفاوت معناداری در تحلیل تاثیر شاخص بحران‌های اجتماعی(طلاق) در امنیت ملی وجود دارد.

جدول۹: تحلیل شاخص بحران‌های اجتماعی(طلاق) در امنیت ملی

شاخص طلاق	Sum of Squares	Do	Mean Square	F	Sig.
Between Groups	۷٤/۲٤	۳	۱۳/۷٦۳	٥٤/۷۳۹	.۰۰۰
Within Groups	۳٤٥/۲۳۱	۳٥۹	/٥۷۹		
Total	٦۷/۸٥٥	۱۰۰			

رگرسیون گام به گام

به منظورشناسایی بهترشاخص‌های مؤثر بحران‌های اجتماعی و تاثیر آن در امنیت ملی از روش رگرسیون گام به‌گام استفاده شده‌است. بدین منظور همه مؤلفه‌های‌کامپویت گردید و سپس به منظور بررسی رابطه و میزان تأثیرگذاری این متغیرها از رگرسیون چندمتغیره گام به گام استفاده شد. در روش رگرسیون چندمتغیره گام به گام، ۹متغیر به عنوان عوامل تأثیرگذار وارد معادله شدند که همان‌گونه که میزان تاثیرگذاری شاخص‌های بحران‌های اجتماعی‌وتاثیر آن بر امنیت در یک ترکیب خطی با متغیرهای وارده شده برابر با ۱ می‌باشد که این مقدار نشان‌دهنده رابطه بالا بین متغیرهای مستقل و متغیر وابسته است.

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

جدول۱۰: متغیرهای وارد شده و سهم هر متغیر در مدل رگرسیون گام

بعد	مؤلفه‌ها (جنگ، مهاجرت، قانون گریزی، ترافیک، فردگرایی وبی تفاوتی مدنی، جرایم سازمان یافته، سرقت مسلحانه، فحشاء، طلاق)			
مراحل	متغیر وارد شده به مدل در هر مرحله	ضریب همبستگی چندگانه(R)	ضریب تعیین (R^2)	ضریب تعیین تعدیل شده	خطای معیار
گام اول	جنگ	۰/۸۵۵	۰/۷۳۲	۰/۷۲۹	۰/۱٤۲
گام دوم	مهاجرت	۰/۹۳۳	۰/۸٦۸	۰/۸٦۸	۰/۰۹۹
گام سوم	قانون گریزی	۰/۹۸٦	۰/۹۷۲	۰/۹۷۲	۰/۰٤٦
گام چهارم	ترافیک	۱	۱	۱	۰/۰۰۰
گام پنجم	فردگرایی وبی تفاوتی مدنی	۰/۸۸۸	۰/۸۹٤	۰/۹٥٤	۰/۱۲۲
گام ششم	جرایم سازمان یافته	۰/۷٥٦	۰/۸٤۷	۰/۲٥٦	۰/۰۳۳
گام هفتم	سرقت مسلحانه	۰/٥٥٥	۰/٥۲٤	۰/٤٥۱	۰/۰۹۹
گام هشتم	فحشاء	۰/۸٤۹	۰/۷۸۹	۰/۷۸٤	۰/۰۲۲
گام نهم	طلاق	۰/۷۸۹	۰/۸۷٦	۰/۱٥٤۸	۰/۰۳۳

اولین متغیر مستقل وارد شده در مدل، شاخص جنگ است که دارای ضریب همبستگی ۰/۸۵۵ از شاخص‌های بحران‌های اجتماعی تاثیرگذار در امنیت ملی به‌طورکلی می‌باشد. در مرحله دوم، شاخص مهاجرت وارد مدل شدکه مقدار R به ۰/۹۳۳ و مقدار R^2 به‌طور مشترک با متغیر قبلی به ۰/۷۳۲ افزایش یافت. همان‌گونه که جدول(٤-۲۲) نشان می‌دهد، بتا همان ضرایب استاندارد شده است. هر چه بتا (Beta) و تی (T) بزرگتر و سطح معنی داری(Sig)کوچکترباشد بدین‌معنی است‌که‌متغیر مستقل(پیش‌بین) تأثیر شدیدتری برمتغیروابسته دارد. همان‌گونه که جدول زیر نشان می‌دهد از میان مؤلفه‌های بحران اجتماعی ، شاخص بیکاری با ضریب بتا ۰/۵۵۸ بیشترین تأثیر را بر امنیت ملی دارند. سپس به شاخص قانون گریزی و ساختار سیاسی با ضریب بتا۴۷۲/ ، ۰/٤۳۹بیشترین را از لحاظ تاثیر بحران‌های اجتماعی در امنیت ملی دارند.

جدول۱۱: ضرایب رگرسیون گام به گام

بعد	مؤلفه‌ها (جنگ، مهاجرت، قانون گریزی، ترافیک، فردگرایی وبی تفاوتی مدنی، جرایم سازمان یافته، سرقت مسلحانه، فحشاء، طلاق)

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

مراحل	متغیر وارد شده به مدل در هر مرحله	ضریب همبستگی چندگانه (B)	ضرایب رگرسیونی استاندارد) β(	مقدار T	سطح معناداری
گام اول	جنگ	۰/۲۵۰	۰/۳۳۲	/۷۳٤٤٤٥٥۲۹ ۱	۰/۰۰۲
گام دوم	مهاجرت	۰/۲۵۰	۰/۲٦۸	/۱۲۳٤٥٦٦٦۸ ۳	۰/۰۰۹
گام سوم	قانون گریزی	۰/۲۵۰	۰/٤۷۲	/۲۳٤٥٦۷۸۷۲ ۳	۰/۰٤۰
گام چهارم	ترافیک	۰/۲۵۰	۱	/۷٦٥۸۹۲٤٤۳ ۱	۰/۰۰۰
گام پنجم	فردگرایی وبی تفاوتی مدنی	۰/۲۵۰	۰/۲۹٤	/۹۲۳۳٤٤٤٥٤ ٥	۰/۰۰۲
گام ششم	جرایم سازمان یافته	۰/۲۵۰	۰/۱٤۷	/۲۲۳۳۳٥٦٥٦ ۸	۰/۰۰۳
گام هفتم	سرقت مسلحانه	۰/۲۵۰	۰/۳۲٤	/٤۱٤٥٦۷۸٥۱ ٦	۰/۰۹
گام هشتم	فحشاء	۰/۲۵۰	۰/۳۸۹	/۷۱۲۳٦۷۸۸٤ ۸	۰/۰۰۲
گام نهم	طلاق	۰/۲۵۰	۰/۲۷٦	/۱٦۷۸۹٥٥٤۸ ۳	۰/۰۰۳

نتیجه گیری

جامعه همچنین مجموعه‌ای از تضادها و درگیری‌ها در کنار عوامل وحدت بخش پایدارساز است. جامعه به گروه بندی‌های اجتماعی گوناگونی جان متضاد نشات میگیرد. در این تکاپو دستیابی به منابع جامعه جایگاهی بسته دارد. اما منابع جامعه هم محدود است و هم توسط نهاد قدرت کنترل میشود. لذا به همگان از منابع مساوی نمی‌رسد و این عدم تساوی با توجیه قابل قبولی برای اکثریت همراه نیست. گروهی به ده‌ها دلیل، بیشتر فرا چنگ می‌آورند و گروهی باید برای کفی نان از بام تا هرروز گسترده‌تر و عمیق تر می‌شود. فقر انبوهی و ثروت اقلیتی نتیجه قهری این امر و فقر، مادر نابسامانی‌های بسیاری است که ارتکاب جرم یکی از نتایج قهری آن است. اهمیت بحران‌های اجتماعی با توسعه زیرساخت‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات روز به روز درحال افزایش است. در طرح بحران‌ها و دوام آنها دارای نارسایی مختلفی از جمله موارد زیر است؛ نبود امکانات آموزشی کافی، مداومت نداشتن تمرین‌ها و فعالیت‌ها و پیوسته نبودن کلاس ها، شرکت دادن مردم و عدم کارگروهی بوده است.همچنین مدیریت نامناسب، عدم همکاری و

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

تعاون بین اعضای گروه، نداشتن احساس مسئولیت و جدی نگرفتن بحرانها سبب تشدید بحران‌ها و تاثیرآنها در کاهش امنیت ملی می‌شود. نتایج به دست آمده از مطالعات میدانی و اسنادی در ارزیابی شاخص‌های تاثیر بحران‌های اجتماعی بر امنیت ملی نشاد داد که:

نتایج حاصل در راستای سنجش ارزیابی شاخص‌های (جنگ، مهاجرت، قانون‌گریزی، ترافیک، فردگرایی و بی‌تفاوتی مدنی، جرایم سازمان یافته، سرقت مسلحانه، فحشاء، طلاق) تاثیر بحران‌های اجتماعی بر امنیت براساس جامعه نمونه نشان می‌دهد که بین ابعاد و تمامی مولفه‌های بحران‌های اجتماعی و تاثیر آن در امنیت ملی رابطه معنادار و مطلوبی می‌باشد و یعنی نتیجه آزمون نرمال می‌باشد. و همچنین در تمامی آزمون‌های به کاربرده شده در این پژوهش یعنی آزمون تی تک نمونه ای، تحلیل واریانس و رگرسیم گام به گام رابطه معنادار و مطلوبی، بابت تاثیر مولفه‌های بحران‌های اجتماعی در امنیت ملی وجودندارد یعنی رابطه مطلوب است.

منابع

- شعبانی لالائی، زهرا .(۱۳۸۸). بررسی تطبیقی میزان سرمایه اجتماعی میان زنان و مردان شهرتهران. پایان نامه کارشناسی ارشد در رشته مطالعات زنان. دانشگاه آزاد اسلامی واحدعلوم و تحقیقات تهران.

- نصیری، قدیر(۱۳۸٤) نفت و امنیت ملی جمهوری اسلامی ایران، تهران: پژوهشکده مطالعات راهبردی.

- نویدنیا، منیژه.(۱۳۸۸).تحلیل رابطه شرایط اجتماعی و گفتمان امنیت، آشتیان: فصلنامه تخصصی جامعه‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد آشتیان، سال پنجم، شماره دو.

- ویسی ،هادی. محمدی نژاد، شهناز.(۱۳۹۵). تأثیر قاچاق مواد مخدر بر امنیت اجتماعی مطالعه ی موردی: استان کرمان. فصلنامه جغرافیا و توسعه، سال چهاردهم، شماره ٤۲.

-ربیعی، علی (۱۳۸۳) مطالعات امنیت ملی: مقدمه ای بر نظریه های امنیت ملی در جهان سوم، تهران: دفتر مطالعات سیاسی و بین المللی.۱۳۸۳.

- رنجبر، مقصود (۱۳۸۵) مفهوم امنیت در اندیشه های سده میانه، فصلنامه مطالعات راهبردی. سال نهم شماره اول. صفحات ۷۳-۹۸.

-عبدالله‌خانی، علی.(۱۳۸٦).تبیین، مسـأله وندالیسـم و راهبرد مقابله با آن، فصلنامه امنیت، شماره یـک، سال ششم۱۳۸٦.

-محسنیان، سمیه سادات(۱۳۸۸) مدیریت بحران در آرشیوها و موزه‌ها (گنجینه‌ها)، سال نوزدهم، دفتر دوم، تابستان ۸۸ صفحه ۸٦-٦۹.

- Behead, B., “Drug Trafficking as a Nontraditional Security Threat to Central Asian States”, Journal of International Relations, 17(2) PP: 229–251.2013.

- Olsen, O. E. et al. “Societal Safety: Concept, Borders and Dilemmas”, Journal of Contingencies and Crisis Management, 15(2), PP: 69–79.2007.

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

- Nye, Joseph S, (2004), Power in the Global Information Age, From Realism to Globalisation, Routledge –Laqueur, Walter, (2003), No End War: Terrorism in the 21st Century, the

-Civil protection, survival and physical fitness Daniela Chlíbková(2011) “SPECIAL FOCUS Radiological Incident Preparedness: Planning at the Local Level”Disaster Medicine and Public Health Preparedness, American Medica

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]

Investigating the Effects of Social Crises on National Security (A Case Study: National Security of Kerman Citizens in 2019)

Abstract

The purpose of this study was to investigate the impact of social crises on national security through a descriptive and analytical approach. Data collection was done through library, survey and documentary methods and a questionnaire was used to obtain quantitative research data. The study population included citizens and professionals residing in Iran. To investigate the impact of social crises on national security in this study, 100 Iranian citizens and experts were selected using Delphi technique. The validity of the questionnaire was formal and its reliability was confirmed by Cronbach's alpha (0.851). After data collection, according to the considered indices, data were analyzed using SPSS software. Statistical tests used in this study included Kolmogorov-Smirnov test, One-sample t-test, one-way ANOVA, and multiple regression. The results of the present study showed that all components and dimensions of social crises have significant and favorable effects on national security, indicating normality of the test result. Also, based on the results of this study, in all tests used, namely, one sample t-test, one-way ANOVA and multiple regression, a significant and favorable relationship was found between the impact of social crises components on national security. These results indicate a desirable relationship.

Keywords: Social Crises, Structures, National Security, Kerman, Iran.

[Downloaded from jlawst.ir on 2026-11-18]